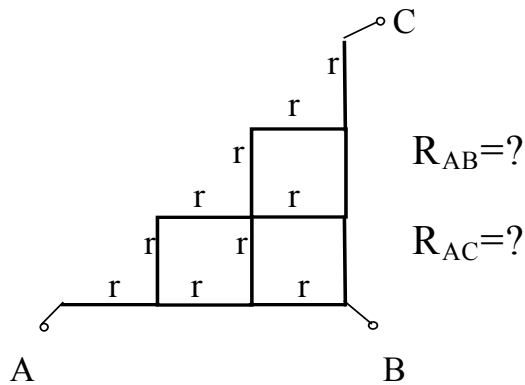

Zárthelyi dolgozat II.

I. Fizikus 2002-2003. II. félév

Magnetosztatika

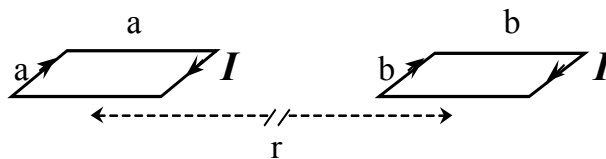
1. Egy síkbeli ellenálláshálózatot 12 db r azonos ellenállás alkot úgy, hogy kis négyzet alakú (oldalanként r ellenállású) sejtek kapcsolódnak egy nagyobb félnégyzetre. (A nagynégyzet hiányai miatt a főátlónál levő sejtek r ellenállásúak). Határozzuk meg az eredő ellenállást a félnégyzet szomszédos csúcsai ($R_{e}^{AB}=?$) illetve az átlók között (AC) sarkai között ($R_{e}^{AC}=?$) **25 pont**

2. Két párhuzamos tengelyű négyzet alakú áramkör van egy (az áramkörrel megegyező, közös) síkban, egymástól r (nagy) távolságban (a két négyzet a illetve b oldalú).

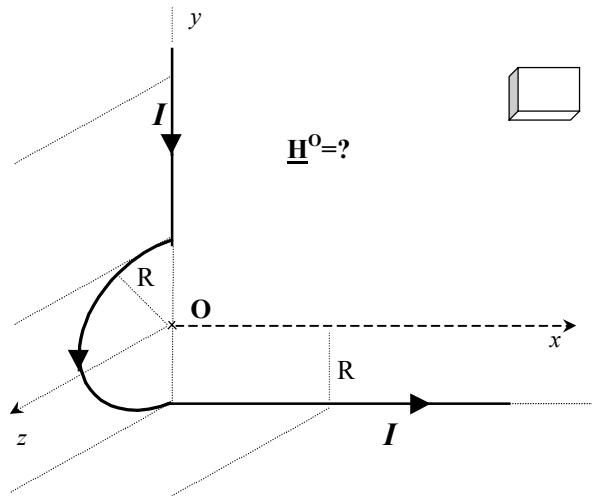
- a) Határozzuk meg az áramkörök kölcsönösindukciós együtthatóját ($M_{1,2}=?$) a távoli határesetben! **15 pont**
- b) Határozzuk meg az áramkörök között ható ($F=?$) erőt, ha mindkét körben azonos I áram folyik! **15 pont**

$$M_{1,2}=?; F=? \quad (r \gg a, b)$$

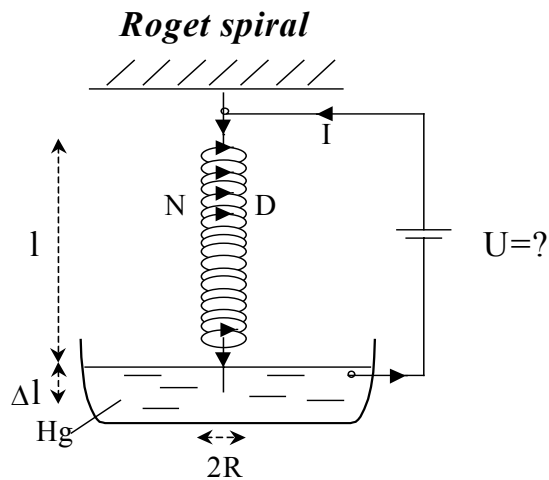
3. Egy végtelen hosszú áramfonalat térben R sugarú félkört követve 90° -kal elfordítunk úgy, hogy a félkör (yz) síkja merőleges az egyenes szakaszok alkotta (xy) síkra. Mekkora lesz a mágneses térerősség a félkör O középpontjában ($\underline{H}^O=?$), ha a fonálban I áram folyik?

20 pont

4. A Roget spirált alkotó tekercs (szolenoid) hosszúsága ℓ , menetszáma N átmérője $2R$ és $\Delta\ell$ mélyen lóg bele a higanyba. A rugalmas tekercset alkotó vezeték fajlagos ellenállása ρ , e vezeték keresztmetszete A , a rugóállandója D . Mekkora egyenfeszültséget kell kapcsolni a spirál két végére, hogy a spirál az összehúzó hatására kiemelkedjen a higanyból?

30 pont

(ρ_{vez} , $\otimes_{vez} \equiv A$ adott) (a spirál rugóállandója: D)

Összesen 105 pont

Ponthatárok: 1- 49p-ig, 2 -50p-től , 3 -60p-től, 4 -75p-től, 5 -90p-től

Budapest, 2003. május 15. 10¹⁵ -12⁰⁰

Kojnok József